

รายงานสรุปผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ความหลากหลายของซากดึกดำบรรพ์ปลาหมึกในคาบสมุทรไทยตอนล่าง

Diversity of Fossil Cephalopods in Lower Peninsular Thailand

คณะนักวิจัย

ดร. จารุวัฒน์ นทีตะภา

กิตติชัย ทองเต็ม

วิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการมหาวิทยาลัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประจำปีงบประมาณ 2557

6. บทคัดย่อ

บทคัดย่อ

จำแนกชนิดซากดึกดำบรรพ์ของปลาหมึกในบริเวณคาบสมุทรไทยตอนล่างได้จำนวน 28 ชนิดในชั้นย่อย Nautiloidea และ Ammonoidea จากชั้นหิน Ordovician ตอนต้น พบปลาหมึกกลุ่ม nautiloid ที่มีเปลือกตรง 2 ชนิด, *Sactorthoceras banestanensis* ในจ. สตูล และ *Mediganella magna* ในจ. นครศรีธรรมราช จากชั้นหินยุค Carboniferous ตอนต้น พบกลุ่ม goniatid ammonoid 1 ชนิด, *Neoglyphioceras subcirculare* ในจ. สตูล จากชั้นหินยุค Triassic ตอนต้น พบปลาหมึกกลุ่ม nautiloid 4 ชนิด ได้แก่ *Michelinoceras* sp. และ *Tienoceras* sp. *Syringoceras barrandei* และ *Javavionutilus heterophyllus* ในจ. พัทลุง จากแหล่งเดียวกันนี้พบ ปลาหมึกกลุ่ม ammonoid มากถึง 21 ชนิด ได้แก่ *Ophiceras connectens*, *Xenodiscoides perplicatus*, *Juvenites canadensis*, *Arianites musacchi*, *Epiceltites genfii*, *Ussuria waageni*, *Bosnites clathratus*, *Paracrochordiceras* sp., *Kellnerites bosnensis*, *Halilucites plicatus*, *Eutomoceras* sp., *E. dunni*, *E. sp. A*, *E. sp. B*, *E. sp. C*, *E. sp. D*, *Hungarites yatesi*, *Aplococeras parrus*, *Indoceltites trigonalis*, *Audaxlytoceras audax* *Protetragonites crebrisulcatus*. รวมจำนวนชนิดซากดึกดำบรรพ์ของปลาหมึกในบริเวณคาบสมุทรไทยที่มีรายงานในเอกสารกับชนิดที่พบในการศึกษาครั้งนี้เป็น 43 ชนิด โดยผลการศึกษานี้คิดเป็น ร้อยละ 65 ประกอบด้วย ปลาหมึกกลุ่ม nautiloid 6 ชนิด (ร้อยละ 14) และกลุ่ม ammonoid 22 ชนิด (ร้อยละ 51) ทุกชนิดที่พบเป็นรายงานการพบครั้งแรกในประเทศไทย (new record) และในจำนวนนี้ 5 ชนิดอยู่ระหว่างเตรียมการเสนอเป็นชนิดใหม่ทางวิทยาศาสตร์ (new species)

Abstract

Twenty eighth species of nautiloid and ammonoid cephalopods were identified based on fossils collected from Lower Peninsular Thailand. Fossils from Early Ordovician Strata are two nautiloids, *Sactorthoceras banestanensis* from Changwat Satun, western part of the Peninsular and *Mediganella magna*, from Changwat Nakhon Si Thammarat, eastern part of the Peninsular. One goniatid ammonoid, *Neoglyphioceras subcirculare* is from Early Carboniferous Strata from, Changwat Satun. Fossils from Early Triassic Strata are four nautiloids, *Michelinoceras* sp., *Tienoceras* sp., *Syringoceras barrandei* and *Javavionutilus heterophyllus*, from Changwat Phatthalung, eastern part of the Peninsular. Twenty-one species of ammonoids were collected from the same locality, *Ophiceras connectens*, *Xenodiscooides perplicatus*, *Juvenites canadensis*, *Arianites musacchi*, *Epiceltites genfii*, *Ussuria waageni*, *Bosnites clathratus*, *Paracrochordiceras* sp., *Kellnerites bosnensis*, *Halilucites plicatus*, *Eutomoceras* sp., *E. dunnii*, *E. sp. A*, *E. sp. B*, *E. sp. C*, *E. sp. D*, *Hungarites yatesi*, *Aplococeras parrus*, *Indoceltites trigonalis*, *Audaxlytoceras audax* and *Protetragonites crebrisulcatus*. Total records of cephalopod fossils in the Peninsular Thailand including literature and the present study comprise 43 species. The present study is 65% of total species number including 6 nautiloids (14%) and 22 ammonoids (51%). All taxa are new records in Thailand and five taxa are going to be proposed as new to science.